

De overstap naar de tweede graad

Psychologen en pedagogen

Maatschappelijk werkers

Verpleegkundigen

Artsen

Preventieve gezondheidszorg

Onderwijsloopbaan-begeleiding

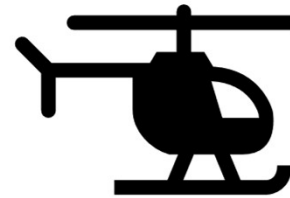
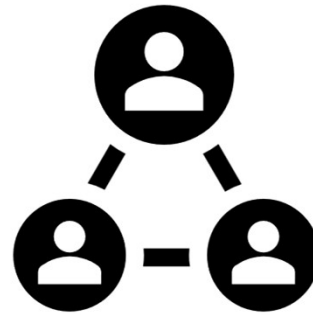
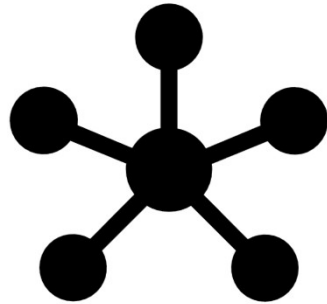

Psycho-sociaal functioneren

Leren en studeren

Het CLB als partner in de schoolloopbaan

**mijn
keuze**

ONDERWIJSKIEZER

Mijn keuze na ...

basisonderwijs

eerste graad SO

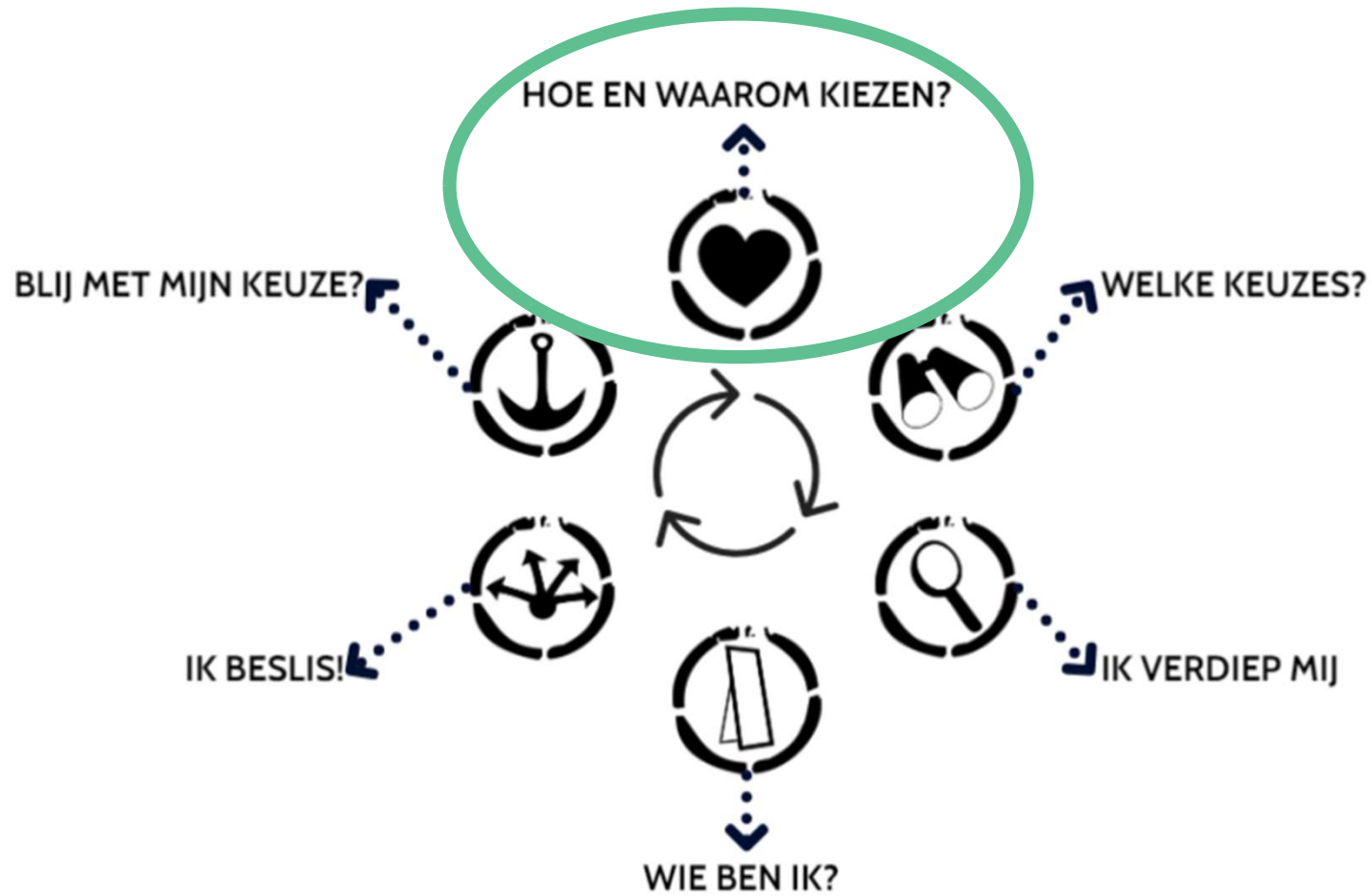

secundair onderwijs

Na deze avond hopen wij dat...

- je studiekeuze ziet als een leerrijke route waar de weg even belangrijk is als de bestemming, je tijd durft nemen om te kiezen (*studiekeuzeproces*)
- je zicht hebt op hoe de 2^e graad eruit ziet en welke opties er 'en route' zijn (*onderwijslandschap*)
- je weet waar je hulp kan vinden bij het maken van een studiekeuze (*informatiebronnen*)
- je goed voorbereid naar informatieavonden van scholen kan trekken en zo tot en doordachte studiekeuze komt (*overzicht krijgen*)

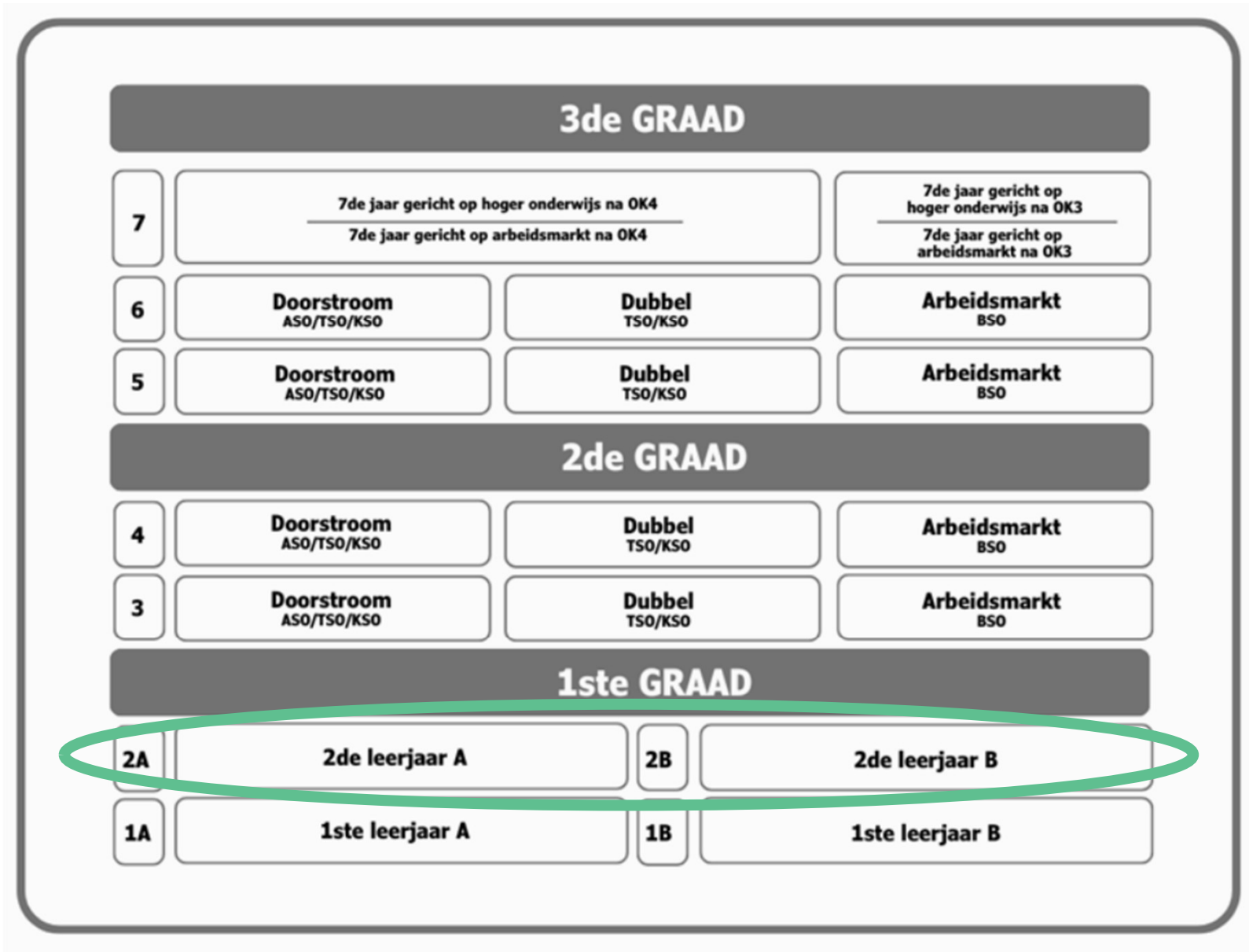
Kiezen is een proces

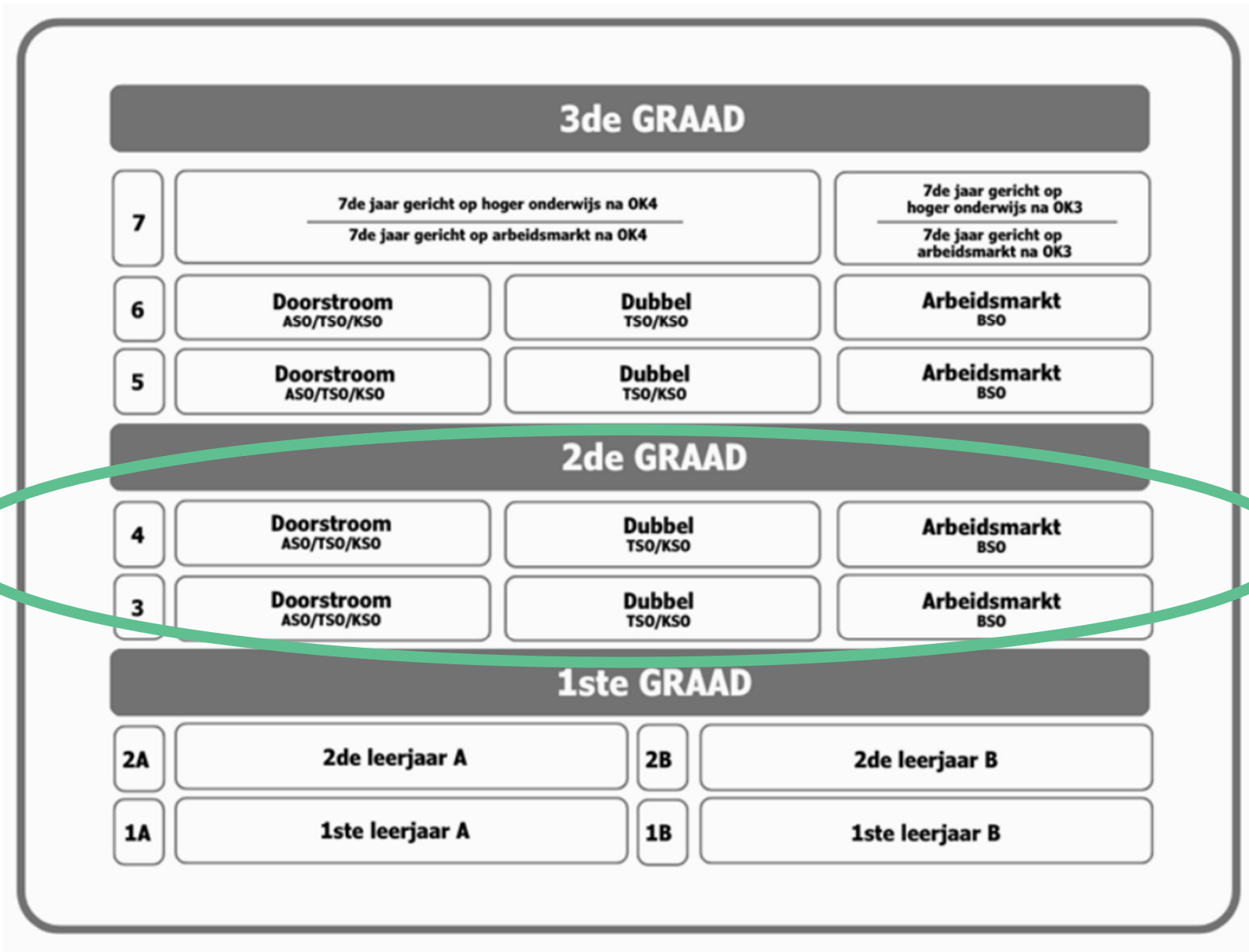
Welke keuzes?

Structuur van het secundair onderwijs

Structuur van het secundair onderwijs

3 nieuwe begrippen

- Finaliteiten
- Onderwijsvormen
- Studiedomeinen

3 nieuwe begrippen

- **Finaliteiten**
- **Onderwijsvormen**
- **Studiedomeinen**

Finaliteiten

Doorstroom

Vorbereiding op verder studeren
in het hoger onderwijs

Arbeidsmarkt

Vorbereiding op arbeidsmarkt
7e jaar mogelijk

Dubbele

Vorbereiding op verder studeren
en de arbeidsmarkt

Doorstroom

- Focus op algemene en theoretische vorming met een hoog abstractieniveau
- Richtingen in ASO en de theoretische TSO/KSO-richtingen
- Na 6^e jaar -> onderwijskwalificatie niveau 4 = diploma
- Geen beroepskwalificatie
- Voorbereiding op verder studeren -> academische of professionele bacheloropleidingen (universiteit/hogeschool)

Arbeidsmarkt

- Focus op praktijk met een deel algemene vorming en theorie van de praktijk
- Richtingen in BSO en duaal leren
- Na 6^e jaar -> onderwijskwalificatie niveau 3 en beroepskwalificatie(s)
- Voorbereiding op vlotte overstap naar de arbeidsmarkt
- Ook mogelijkheid: graduaatsopleidingen, 7^e jaar, andere opleidingen...
- Bacheloropleiding mogelijk na 7^e jaar → onderwijskwalificatie niveau 4

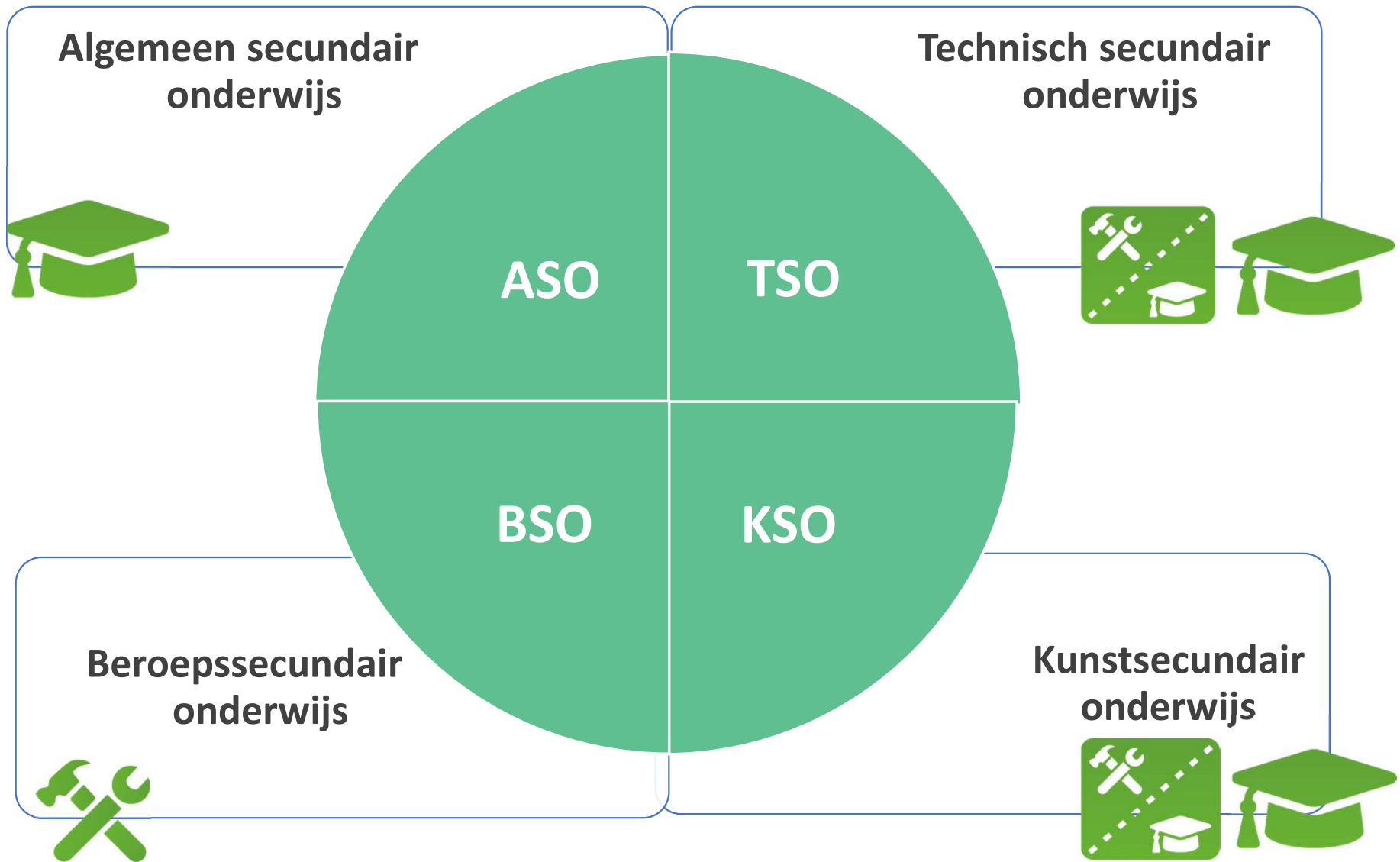
Dubbele

- Zowel algemene vorming, praktijk als theorie van de praktijk
- Praktische richtingen in TSO en KSO en duaal leren vanaf 3^e graad
- Na 6^e jaar -> onderwijskwalificatie niveau 4 = diploma
- Beroepskwalificatie
- Voorbereiding op bacheloropleiding en arbeidsmarkt
- Ook mogelijkheid: graduaatsopleidingen, 7^e jaren en andere opleidingen

3 nieuwe begrippen

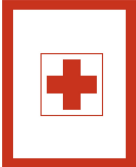
- Finaliteiten
- **Onderwijsvormen**
- Studiedomeinen

3 nieuwe begrippen

- Finaliteiten
- Onderwijsvormen
- **Studiedomeinen**

MAATSCHAPPIJ EN WELZIJN

ECONOMIE EN ORGANISATIE

SPORT

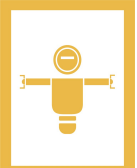
KUNST EN CREATIE

LAND- EN TUINBOUW

STEM

TAAL EN CULTUUR

DOMEINOVERSCHRIJDEND

VOEDING EN HORECA

Matrix 2e en 3e graad SO

 Bekijk de video voor meer uitleg.

3 finaliteiten

Doorstroom

Dubbele

Arbeidsmarkt

8 domeinen

2e graad

3e graad

2e graad

3e graad

2e graad

3e graad

Domeinoverschrijdend

Economie en organisatie

Kunst en creatie

Land- en tuinbouw

Maatschappij en welzijn

Sport

STEM

Taal en cultuur

Voeding en horeca

DOMEINOVERSCHRIJDEND DOMEIN

- Elementen van alle domeinen
- Alleen de ASO-richtingen van de finaliteit doorstroom
- Focus op theoretische kennis

[link OK](#)

ECONOMIE EN ORGANISATIE

Het studiedomein is iets voor jou als:

- je sterk geïnteresseerd bent in economie, boekhouden, administratie en/of informatica;
- je ook nog een uitgebreid pakket lessen talen, wetenschappen en/of wiskunde wil;
- je geboeid bent door het commerciële aspect (kopen/verkoop) en je graag wil ondernemen, organiseren, ...

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten.

[link OK](#)

KUNST EN CREATIE

Het studiedomein is iets voor jou als:

- je creatief bent;
- je fantasie hebt;
- je van vormen, kleuren, letters en beelden houdt;
- je creatief kan nadenken over dingen en ze ook in het echt wil uitwerken;
- je naast theorie verwerken ook wil tonen wat je op het vlak van kunst en creëren hebt gerealiseerd.

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten.

[link OK](#)

LAND-EN TUINBOUW

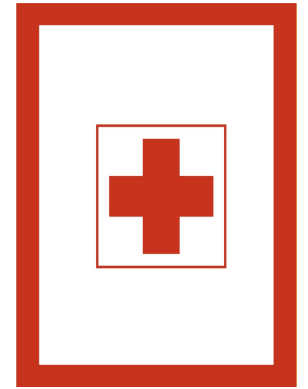
Het studiedomein is iets voor jou als:

- je wil leren hoe groenten, fruit en dieren gekweekt en verzorgd worden;
- je productieprocessen wil analyseren, opstarten, opvolgen en wetenschappelijk verklaren;
- je de levende organismen, de levensprocessen, de relaties tussen mens, plant en dier en de relaties met hun omgeving wil bestuderen.

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten

[Link OK](#)

MAATSCHAPPIJ EN WELZIJN

Het studiedomein is iets voor jou als:

- je geboeid bent door de mens, jong en oud(er) en zijn functioneren in de maatschappij;
- je graag het gedrag van mensen wil leren begrijpen en onderzoeken;
- je bent geïnteresseerd in de actualiteit;
- het welzijn en welbevinden van de mensen voor jou belangrijk is;
- je concreet aan de slag wil gaan met en voor mensen.

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten.

[link OK](#)

SPORT

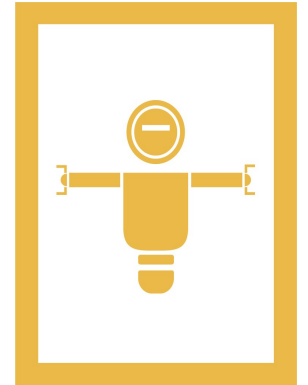
Het studiedomein is iets voor jou als:

- je geboeid bent door sport en zelf sportief bent aangelegd;
- je zelf graag meer uren sport hebt in je opleiding;
- je eventueel andere mensen later wil coachen om verantwoord te sporten;
- of je je eerder aangetrokken voelt tot het wetenschappelijke van de sport, de bewegingswetenschappen, het onderzoek ...

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten, behalve in de 2e graad van de finaliteit doorstroom.

[Link OK](#)

STEM (SCIENCE, TECHNOLOGY, ENGINEERING & MATHEMATICS)

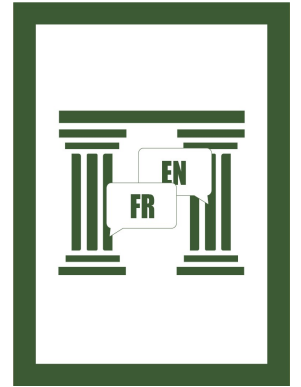
Het studiedomein is iets voor jou als:

- je graag wil weten hoe machines, elektriciteit, computers, ... werken, en/of
- je graag wil weten hoe vloeistoffen werken en reageren en je wil dat onderzoeken in een labo, en/of
- je graag wil ontdekken wat je nog meer met wiskunde en wetenschappen kan aanvangen, en/of
- je graag je kennis onmiddellijk wil toepassen om zaken te ontwerpen, en/of
- je graag problemen onderzoekt en op zoek gaat naar creatieve oplossingen.

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten.

[Link OK](#)

TAAL EN CULTUUR

Het studiedomein is iets voor jou als:

- je geboeid bent door verhalen uit de oudheid, middeleeuwen tot heden;
- je goed overweg kan met (vreemde) talen;
- je houdt van cultuur en literatuur;
- je zelf communicatievaardig bent en dit nog wil aanscherpen.

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten, behalve in de 2e graad van de finaliteit doorstroom.

[link OK](#)

VOEDING EN HORECA

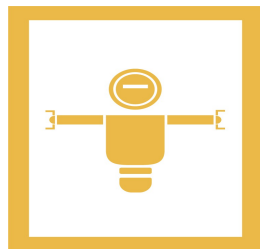
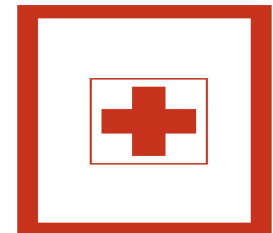
Het studiedomein is iets voor jou als:

- je graag allerlei gerechten, drankjes wil maken en serveren, en/of
- je graag mensen het naar hun zin wil maken in een restaurant, brasserie, hotel, ..., en/of
- je je wil verdiepen in chemie, biologie en fysica (natuurkunde) en je zelf wil 'onderzoeken', en/of
- je toeristen wil onthalen, informeren en begeleiden tijdens hun activiteiten.

Studierichtingen binnen dit domein vind je in alle finaliteiten.

[link OK](#)

Studiedomeinen - overzicht op Onderwijskiezer

En wat met leren en werken?

**DUAAAL
LEREN**

➤ **Duaal leren**

- Leren op school (voltijds onderwijs, Syntra, CDO, BUO)
- Leren op werkplek (14u – 20u afhankelijk van studierichting)

En wat met leren en werken?

**DUAAL
LEREN**

- Niet meer voltijds leerplichtig zijn = 16 jaar of 15 jaar en 1e graad beëindigd hebben
- Instapmomenten: tot 15 januari
- Arbeidsrijpheid en arbeidsbereidheid zijn belangrijk
 - Niet bindend advies klassenraad
 - Screening
 - Arbeidsbereid, maar nog niet arbeidsrijp? → aanloopfase

En wat met leren en werken?

**DUAAL
LEREN**

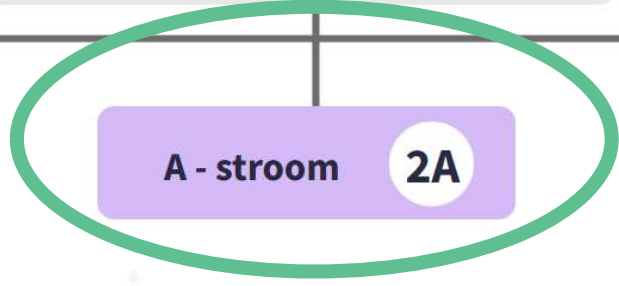
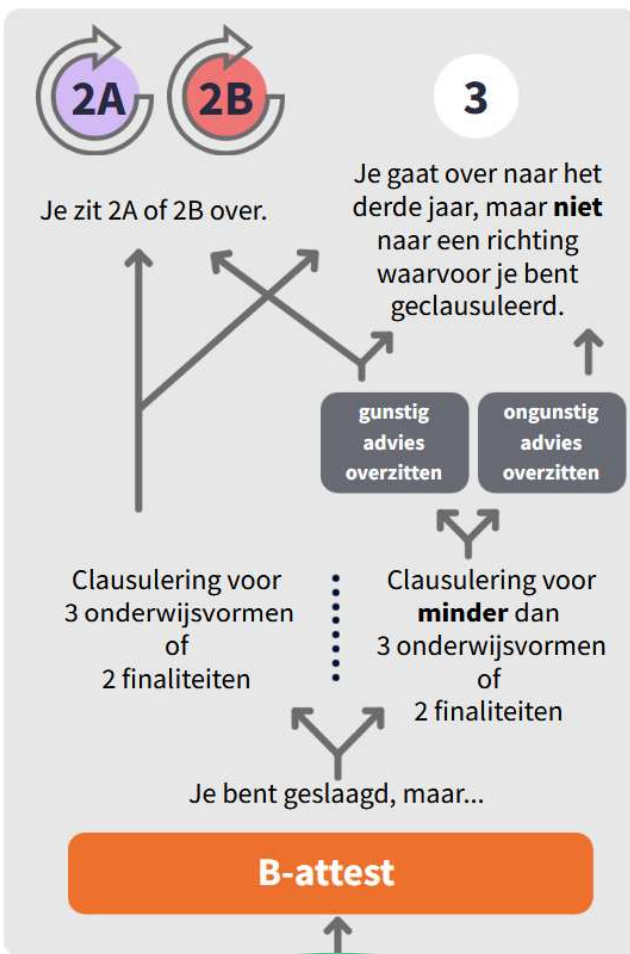
- Naargelang overeenkomst ook een vergoeding mogelijk
- Volwaardige leerweg en gelijkwaardig met niet-duale opleidingen
- Diploma secundair onderwijs mogelijk + nieuwe studiebewijzen
- Op dit moment een beperkt aantal duale studierichtingen in de 2e graad met finaliteit arbeidsmarkt. Vanaf de 3e graad ook mogelijk in de dubbele finaliteit.

Attesten

2A

Je behaalt op het einde van het 2e leerjaar A een...

Tips om beter te kiezen vind je op

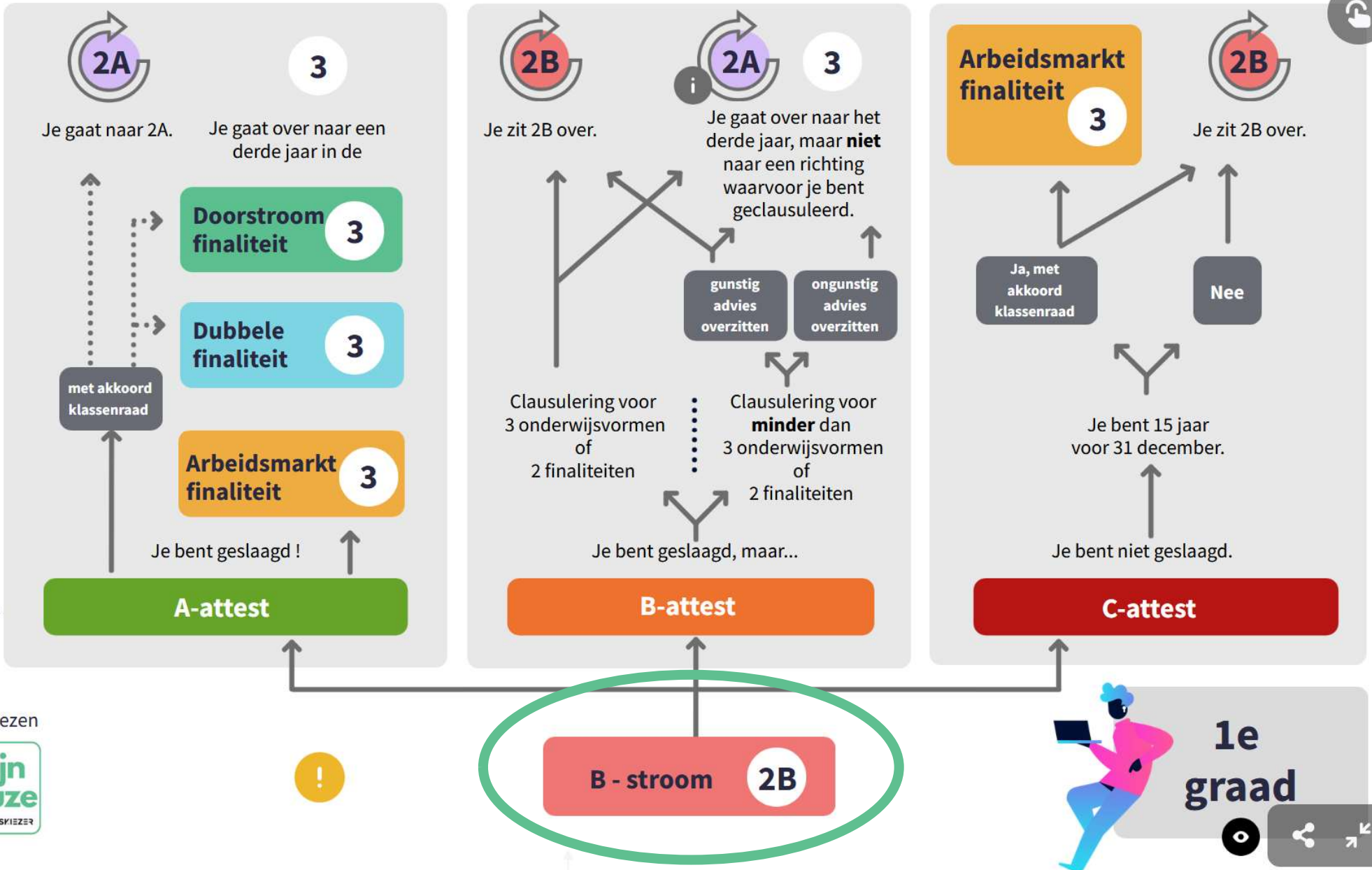
wat na
ONDERWIJSKIEZER

2B

Je behaalt op het einde van het 2e leerjaar B een...

Tips om beter te kiezen vind je op

mijn keuze
ONDERWIJSKIEZER

Nuttig om te weten

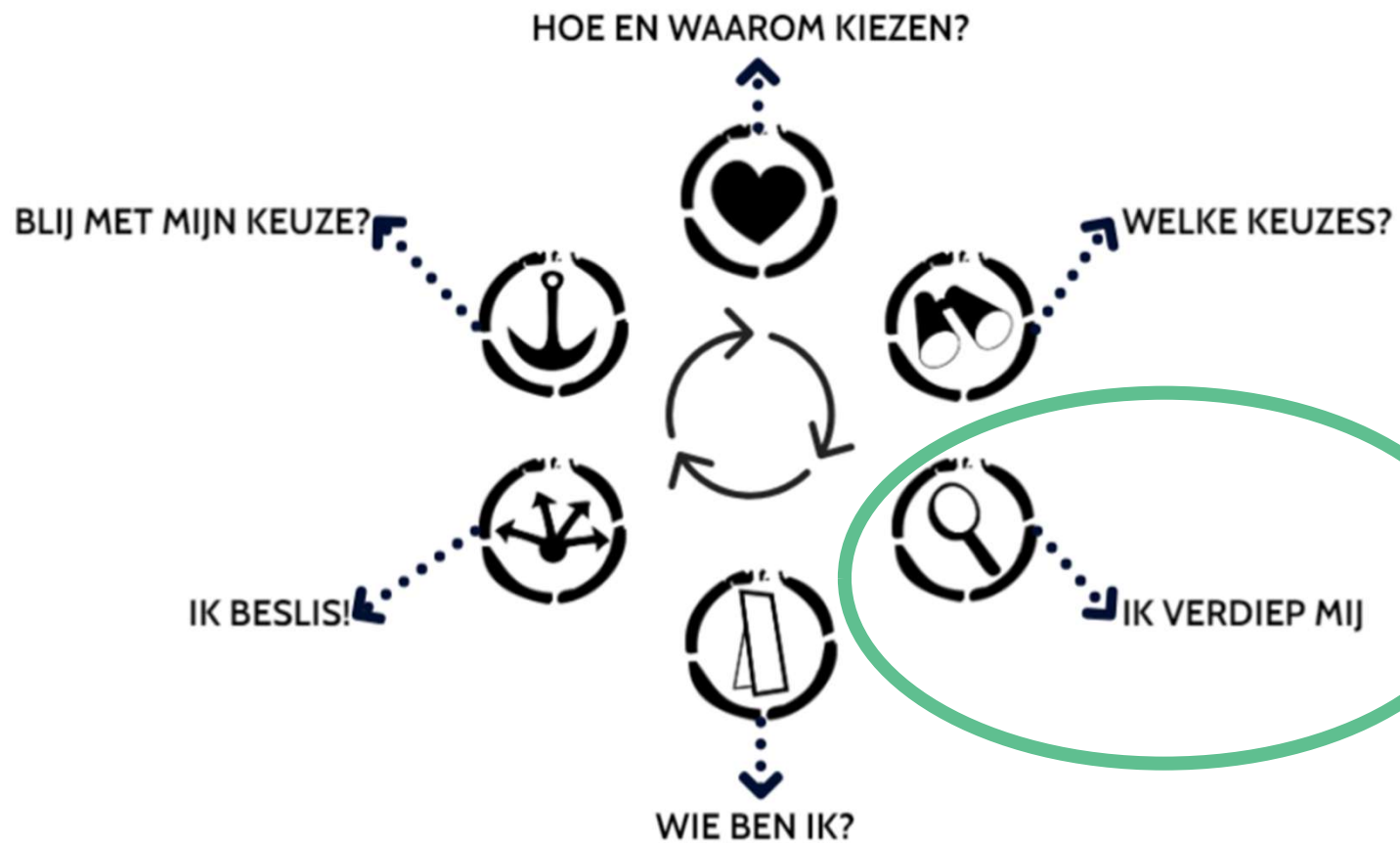
- De klassenraad geeft ook een **advies** aan de leerlingen/ouders. Dit is niet bindend.
- **Let op!** Wil de leerling met een **B-attest** kiezen om het **2^e jaar opnieuw** te doen? **Akkoord nodig van de klassenraad**
- De basisopties in het 2e jaar zijn **niet bepalend** voor een studiekeuze in het 3e jaar, met **uitzondering** van de klassieke talen (Latijn/Grieks).
- **Veranderen** van studierichting kan in de 2^e graad:
 - Vóór 15 januari van het lopende schooljaar
 - Uitzonderingen zijn mogelijk mits toelating van de klassenraad

Waternvalsysteme

- *“Als je niet oplet zal je moeten zakken”*
- *“Latijn is de moeilijkste richting”*
- *“Een loodgieter verdient veel geld, we hebben ze ‘tenslotte’ ook nodig”*
- *“Kan je goed Wiskunde? Dan ben je sowieso een slimme knappe bol en moet je ASO doen.”*
- *“Hoog mikken, want hoe hoger, hoe meer kansen je openhoudt.”*
- Bij advies om te veranderen → wachten want *‘graag op dezelfde school blijven.’*

- ✓ TSO – KSO – BSO is en blijft te weinig bekend / minderwaardig (in de ‘volksmond’)
- ✓ Evenwicht tussen “alle opties positief openhouden (‘zakken’)” en ‘teveel ‘verplichte’ schoolwissels vermijden’
- Teveel van het 1 of het andere kan leiden tot
 - Studievertraging
 - Schoolmoeheid - demotivatie
 - Faalangst

Hoe verder?

Digitaal op weg...

Onderwijskiezer.be

Voor jou gemaakt door je CLB!

Van daaruit
talrijke linken naar
infobronnen -
websites van de
scholen – digitale
vragenlijsten...

Een vragenlijst waarmee je je belangstelling verken

Een vragenlijst waarmee je je belangstelling verken
studierichtingen in de arbeidsmarktfinaliteit.

Een vragenlijst die peilt naar je studiehouding.

Hulp nodig?

➤ Jouw CLB:

<http://vclb-zov.be/>

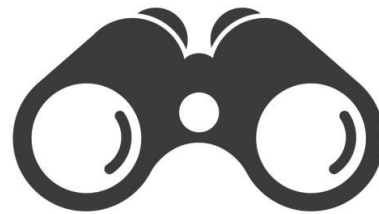
<https://www.clboudenaarde.be/>

CLBch@t

ma - di - do van 17 tot 21u
wo van 14 tot 21u

Klaar om verder te verkennen?

De chat blijft nog even geopend

